

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звернення до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України від Полтавської області з приводу майбутнього продажу земель сільськогосподарського призначення

Керуючись частиною 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», у зв'язку із соціально-економічною важливістю вказаного питання, враховуючи звернення депутата Полтавської обласної ради Куцовола В.М.,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Підтримати Звернення до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України від Полтавської області з приводу майбутнього продажу земель сільськогосподарського призначення (додається на 6 аркушах).
2. Звернення з приводу майбутнього продажу земель сільськогосподарського призначення направити Президенту України, Голові Верховної Ради України, Прем'єр-міністру України, народним депутатам України від Полтавської області.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову обласної ради.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О.Ю. БІЛЕНЬКИЙ

Звернення
до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра
України, народних депутатів України від Полтавської області з приводу
майбутнього продажу земель сільськогосподарського призначення

13 листопада 2019 року Верховна Рада України, незважаючи на несприйняття органами місцевого самоврядування, представниками агропромислових підприємств, фермерами, громадянами України, політичними та громадськими організаціями, прийняла в першому читанні за основу ініційований депутатами Верховної Ради України законопроект № 2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення», спрямований на запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні.

Законопроект, замість створення умов для розвитку малого та середнього аграрного бізнесу, позбавить фермера надії працювати на своїй землі, віддасть 72 відсотки території України великим монополіям, олігархам, іноземним корпораціям.

Продаж землі, практично без обмежень, а саме 200 тисяч гектарів в одні руки, порушить стабільність роботи агропромислового комплексу, створить загрозу продовольчій безпеці держави, може призвести до дестабілізації та остаточного занепаду українського села, а також стати причиною потужного соціального вибуху.

Поспішність у відкритті вільного обігу землі може дуже дорого коштувати і призвести до втрати контролю над українською територією. Тим більше, що така поспішність абсолютно не підкріплена позицією людей, які нею володіють та обробляють.

У зв'язку з вищевикладеним, ми, депутати Полтавської обласної ради пропонуємо припинити кроки по форсуванню розгляду законопроектів, спрямованих на запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні, в тому числі законопроекту № 2178-10.

При розгляді законопроекту № 2178-10 в другому читанні просимо врахувати пропозиції викладені в додатку.

Прийнято на пленарному засіданні
двадцять восьмої позачергової сесії
обласної ради сьомого скликання
2019 року

Пропозиції

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» (реєстраційний номер 2178-10 від 10 жовтня 2019 року)

1. Підпункт 1 пункту 1 розділу I законопроєкту викласти у наступному вигляді:

«1) статтю 130 викласти в такій редакції:

Стаття 130. Набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

1. Набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення на підставі договорів купівлі-продажу, міни, ренти та інших цивільно-правових угод можуть:

- а) громадяни України, які безперервно проживали на території України протягом останніх дев'ять років;
- б) територіальні громади;
- в) держава.

Переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення має її орендар за умови сплати ним ціни, за якою вона продається.

2. Іноземцям, особам без громадянства та юридичним особам заборонено набувати корпоративні права на юридичні особи, які є власниками земель сільськогосподарського призначення на підставі договорів купівлі-продажу, міни, ренти та інших цивільно-правових угод.

У випадку, коли на підставі звернення стягнення на предмет застави у вигляді земельної ділянки, а також дарування, успадкування учасником (акціонером) юридичної особи України, створеної за законодавством України, став іноземець, особа без громадянства або юридична особа, то такий іноземець, особа без громадянства або юридична особа зобов'язані здійснити відчуження всіх корпоративних прав на юридичні особи, які є власниками земель сільськогосподарського призначення, протягом одного року з дня державної реєстрації змін, пов'язаних зі зміною складу учасників юридичної особи.

3. Сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності громадян України не повинна перевищувати п'ятсот гектарів з урахуванням особливостей, встановлених в абзаці третьому цієї частини.

4. Заборонено набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва на підставі договорів купівлі-продажу, міни, ренти та інших цивільно-правових угод, якщо після набуття права власності на відповідні земельні ділянки сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності громадянина України

перевищуватиме обмеження, встановлені абзацом першим частини третьої цієї статті.

Контроль за дотриманням обмеження сукупної площі земельних ділянок сільськогосподарського призначення, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Порядок здійснення перевірки відповідності набувача або власника земельних ділянок сільськогосподарського призначення вимогам частини першої цієї статті затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. Особи, що набули право власності на земельні ділянки на підставі звернення стягнення на предмет застави у вигляді земельної ділянки, а також дарування, успадкування і не відповідають вимогам, встановленим частиною першою цієї статті та не є громадянами України та банками, зобов'язані здійснити їх відчуження протягом одного року з дня набуття права власності.

Банки, що набули право власності на земельні ділянки на підставі звернення стягнення на предмет застави у вигляді земельної ділянки, зобов'язані здійснити їх відчуження протягом одного року з дня набуття права власності.

Термін «банк» використовується у значенні, визначеному Законом України «Про банки і банківську діяльність».

Якщо після набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення на підставі звернення стягнення на предмет застави у вигляді земельної ділянки, а також дарування, успадкування, сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності юридичної особи та/або громадянина України перевищує обмеження, встановлені абзацом першим частини третьої цієї статті, така особа зобов'язана протягом одного року з дня набуття права власності здійснити відчуження принаймні частини таких земель сільськогосподарського призначення з тим, щоб загальна площа земель сільськогосподарського призначення, які перебувають у власності громадянина України, не перевищувала обмеження, встановлені абзацом першим частини третьої цієї статті.

6. Заборонено набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення у разі відсутності у особи, яка має намір набути у власність землі сільськогосподарського призначення, офіційного документа (документів), які підтверджують джерела походження коштів або інших активів, за рахунок яких планується набути у власність землі сільськогосподарського призначення.

7. Порушення вимог цієї статті є підставою для відмови у державній реєстрації права власності на земельну ділянку, визнання правочину, за яким набуто право власності на земельну ділянку недійсним, а також примусового відчуження земельної ділянки.».

2. Підпункт 3 пункту 1 розділу I законопроекту викласти у наступному вигляді:

«у розділі X «Перехідні положення»:

пункт 14 викласти в такій редакції:

«14. До 1 січня 2026 року, забороняється внесення права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення (пай) до статутних капіталів господарських товариств.»

пункт 15 виключити;

доповнити новими пунктами наступного змісту:

«22. До 1 січня 2026 року набувати право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення можуть виключно громадяни України, держава та територіальні громади, а сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення у власності громадянина України не повинна перевищувати п'ятисот гектарів (для сімейних фермерських господарств – сукупної площі, що перебуває у власності всіх членів такого господарства, виходячи з обмежень, встановлених для громадян України).

23. До 01 січня 2026 року переважне право купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення має учасник (акціонер) юридичної особи, яка є орендарем відповідної земельної ділянки, за умови сплати ним ціни, за якою вона продається.

24. Обмеження, встановлені частиною шостою статті 22 цього Кодексу, не розповсюджуються на осіб, які на дату набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» мали на правах власності та користування (оренда, емфітевзис) земельні ділянки сільськогосподарського призначення сукупна площа яких перевищує обмеження, встановлені частиною шостою статті 22 цього Кодексу. Сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що перебувають у власності та користуванні (оренда, емфітевзис) таких осіб, у тому числі з урахуванням пов'язаних осіб, не може перевищувати сукупну площу земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що перебувала у власності та користуванні (оренда, емфітевзис) таких осіб на дату набрання чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення.».

3. Пункт 3 розділу I законопроекту виключити.

4. Пункт 2 розділу II законопроекту викласти у наступному вигляді:

«2. Кабінету Міністрів України забезпечити:

1) протягом 6 місяців з дати прийняття цього Закону розробку та подання на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України «Про всеукраїнський референдум»;

2) протягом 6 місяців з дати прийняття Закону України «Про всеукраїнський референдум» проведення всеукраїнського референдуму щодо надання юридичним особам України, учасниками (акціонерами) яких є виключно громадяни України, іноземним фізичним та юридичним особам права набувати у власність земельні ділянки сільськогосподарського призначення та, за результатами всеукраїнського референдуму, у разі

необхідності, підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України законопроект зі змінами до чинного законодавства;

3) протягом 6 місяців з дати прийняття цього Закону затвердження порядку здійснення контролю за дотриманням обмеження сукупної площі земельних ділянок сільськогосподарського призначення;

4) протягом 6 місяців з дати прийняття цього Закону затвердження порядку здійснення перевірки відповідності набувача або власника земельних ділянок сільськогосподарського призначення вимогам пункту першого статті 130 Земельного кодексу України;

5) протягом 6 місяців з дати прийняття цього Закону створення реєстру, що містить інформацію про власників земельних ділянок сільськогосподарського призначення та сукупну площу земель, що знаходиться у їх власності.».

5. Пункт 1 розділу I доповнити пунктами 4, 5 наступного змісту:

4) статтю 22 доповнити частиною 6 наступного змісту:

«6. Сукупна площа земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що перебувають у власності та користуванні (оренда, емфітевзис) громадянина України та/або юридичної особи, у тому числі з урахуванням пов'язаних осіб, не може перевищувати двадцять тисяч гектарів.

Термін «пов'язані особи» використовується у значенні, визначеному Податковим кодексом України.»;

5) у статті 81 частину 4 доповнити абзацом наступного змісту:

«У разі, якщо іноземець або особа без громадянства протягом року не здійснили відчуження прийнятої у спадщину земельної ділянки, така особа зобов'язана протягом 30 днів з моменту закінчення річного терміну укласти договір про проведення електронного аукціону з виконавцем земельних торгів у формі електронного аукціону.».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення «Про Звернення до Президента України,
Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних
депутатів України від Полтавської області з приводу майбутнього продажу
земель сільськогосподарського призначення»

Розробник проєкту рішення: депутат Полтавської обласної ради Куцовол В.М.
Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: метою проєкту рішення є звернення уваги Президента України, Голови Верховної Ради України Прем'єр-міністра України, народних депутатів України від Полтавської області на неможливість запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення до прийняття повної нормативно-правової бази, яка буде регулювати цей процес.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Проєкт рішення розроблено за власною ініціативою депутата обласної ради Куцовола В.М.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Необхідність прийняття проєкту рішення базується на недопущенні поспішного відкриття ринку земель сільськогосподарського призначення і на необхідності створення законодавчої бази щодо заборони іноземцям купувати Українські землі. Забезпеченням цього є внесення відповідних норм до першої частини Конституції України після проведення Всеукраїнського референдуму.

Допуск іноземців до Українських земель є реальною загрозою економічній та продовольчій безпеці країни, призведе до зростання соціальної напруги та знищення Українського села.

3. Суть проєкту рішення

Проєкт рішення підтримує Звернення депутатів обласної ради до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України від Полтавської області з приводу майбутнього продажу земель сільськогосподарського призначення.

4. Правові аспекти

Проєкт рішення розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття і виконання цього рішення не потребує фінансових витрат з обласного бюджету.

6. Позиція заінтересованих осіб/органів/сторін

Проект рішення не потребує погодження заінтересованими органами.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує проведення громадського обговорення.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів

Прийняте рішення дасть можливість звернутися до Президента України, Голови Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України, народних депутатів України від Полтавської області з пропозицією законодавчо врегулювати продаж земель сільськогосподарського призначення та завершити реформи з урахуванням інтересів громадян України.

**Депутат Полтавської
обласної ради**

В.М. Куцовол